

DELUTVÄRDERING AV PROJEKT TRISS

**Ett samverkansprojekt med helhetsperspektiv på
individen och fokus på studier**

Mars 2012

Anette Moberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	3
1 BAKGRUND.....	5
2 UTVÄRDERINGEN	6
2.1 DATAINSAMLING.....	6
2.2 DATAANALYS.....	6
3 BESKRIVNING AV PROJEKTPROCESSEN	7
3.1 PROJEKTET OCH DESS ORGANISATION	7
3.2 STATISTIK	8
3.3 PROJEKTPERSONALENS ERFARENHETER.....	9
4 DELTAGARE	14
4.1 UPPFATTNING OM TRISS.....	14
4.2 INNAN TRISS	14
4.3 PERSONALEN OCH DELTAGARGRUPPEN	15
4.4 AKTIVITETER	15
4.5 EFFEKTER	16
4.6 NÄRMAT SIG ARBETSMARKNADEN	16
4.7 SAMMANFATTNING AV TRISS OCH FÖRSLAG PÅ FÖRBÄTTRINGAR	16
5 SAMMANFATTNING, DISKUSSION OCH FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN	18
5.1 FRAMGÅNGSFAKTORER OCH UTMANINGAR/HINDER	18
5.2 DISKUSSIONSOMRÅDEN.....	19
5.3 REFLEKTIONER OM PROJEKTETS MÅL.	21
REFERENSER.....	23

SAMMANFATTNING

En delutvärdering för projekt Triss har genomförts som en del i en lärande utvärdering där utvärderaren följer processen och kontinuerligt återkopplar till projektledning. Fokusgrupp och enskilda intervjuer genomfördes med tio deltagare och intervjuer har genomförts med projektledare, samordnare, plattformspedagoger och en beteendevetare.

Delutvärderingen visar att projektet har en bra struktur där plattformen med de olika delarna fångar upp deltagarnas behov och där de olika delarna samverkar bra. Statistiken, intervjuerna med deltagarna och projektpersonalen visar att Triss är en sk "lågröskelverksamhet" med inriktning på studier. Deltagarna beskriver Triss som en verksamhet där de får möjlighet att bryta en isolering, få struktur på vardagen, få motivation att gå vidare och få hjälp med att gå vidare genom stöttning från personalen. Gruppen nämndes som viktig för att få kraft och motivation att gå vidare liksom att utöka kontaktnät och bryta sin isolering. Samtliga intervjuade uppgav att de uppfattade att de kommit närmare arbetsmarknaden genom att delta i Triss.

Projektpersonalen uppgav att deras största lärdomar var om målgruppen och den komplexa problembild vissa av deltagarna har samt behovet av en samlande kraft runt deltagarna. Mentorskapet är viktigt för att stötta deltagare där deltagarnas hinder kunde lösas och deltagarna fick kraft och motivation att gå vidare. Att ha samtalsstöd tillgängligt i projektverksamheten är ovanligt och har visat sig ha goda effekter för några av deltagarna. Effekterna av samtalsstödet har främst varit att få insikten om vilken hjälp ett samtalsstöd kan vara och möjligheten att få sätta ord på sina problem.

Statistiken visar att det är vanligast att deltagare går vidare till studier efter Triss (28 %) vilket visar att projektet har utbildningsfokus. Statistiken visar också att målgruppen för projektet står långt från arbetsmarknaden då drygt hälften av de avslutade deltagarna har gått vidare till studier, praktik/arbetsmarknadsåtgärder och arbete. Resterande del har remitterats tillbaka till socialtjänsten, utreder hälsan eller har avslutat på grund av flytt, föräldraledighet eller bostadslöshet.

Lärdomen om deltagarnas komplexa problembild och vikten av att ta ett helhetsperspektiv på deltagaren kom tidigt i projektet. Utifrån den lärdomen och kunskapen om att många ungdomar inte klarar av att få godkända betyg från gymnasiet såg både projekt- och styrgruppen tidigt ett behov för en alternativ skolform, en fråga som de drevit under en längre tid i projektet. Denna skolform ses som en möjlighet att fånga upp ungdomar som faller ur skolsystemet och som inte sällan har en komplex problembild och behöver hjälp och stöd i att samordna kontakter mellan olika instanser.

Utvärderingens resultat pekar på tre förbättrings- och diskussionsområden som bör diskuteras inom projektet. Dessa tre områden är; samverkan, spridning av resultat och jämställdhet.

1 BAKGRUND

Triss är ett projekt inom Europeiska Socialfonden (ESF) programområde 2. Projektägare är Ljungskile folkhögskola med tre samverkansparter; Folkhögskolan i Angered, Sankt Lukasföreningen i Göteborg och Angereds¹ stadsdelsförvaltning. Projektperioden är mellan april 2010 till maj 2013.

Projektet vill öka möjligheten för unga kvinnor och män, 16-24² år i stadsdelen Angered att komma in på den reguljära arbetsmarknaden.³ Förprojekteringen visade att erfarenheter från socialtjänsten i Lärjedalen var att utbildning bryter långvarigt bidragsberoende. Triss vill höja utbildningsnivån hos målgruppen genom en helhetssyn på individen i form av en kombination av folkhögskolemetodik, individuell psykoterapi och en modell för personlig utveckling (den sk Plattformen). Genom individuell psykoterapi har projektet möjlighet att bearbeta posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Plattformen lägger grunden för deltagarna att gå vidare till studier, praktik, arbetsträning, arbete eller individuellt anpassade insatser. Projektets innovativa del består, enligt projektansökan, av samverkan mellan Socialtjänst, Folkhögskola och Sankt Lukas som erbjuder psykoterapi. Plattformen syftar till att fylla ett tomrum för personer mellan utbildning och arbete.

Målgruppen för projektet är personer med oavslutade grundskole- eller gymnasiestudier, personer med psykisk ohälsa, missbruks-/beroendeproblematik (som är drogfria) och personer med en svag språkutveckling.

Syftet med projektet Triss är:

- Att genom folkhögskolepedagogik skapa lärandemiljöer där deltagare med negativa erfarenheter av utbildning får en ny chans i för dem nya former.
- Att utveckla samverkansmodeller och arbetsmetoder som ökar effektiviteten i insatser.
- Att genom nya arbetsmetoder möjliggöra för deltagarna att närma sig arbetsmarknaden.
- Att följa målgruppen från utanförskap till anställningsbarhet.
- Att utveckla en nyskapande samverkan mellan parter som tillsammans ser till hela människan, med sina personliga hinder och till de hinder som finns i den omgivande strukturen.

Övergripande målsättning för projektet är:

- Projektdeltagare ska erövra framtidstro, ha en på arbetsmarknaden gångbar utbildningsnivå, närma sig arbetsmarknaden och nå ökad delaktighet i samhället.

Delmålen⁴ är:

- 100 % av deltagarna har fått höjd utbildningsnivå och ökad kunskap om samhället.
- 100 % av deltagarna har närmat sig arbetsmarknaden.
- 100 % av deltagarna har fått ökad livskvalité och delaktighet i samhället.
- Utvecklade och hållbara metoder som stärker individen och underlättar dennes väg mot egen försörjning.
- Det finns en kännedom om Trissmodellen och en vilja att pröva utvecklade metoder i andra miljöer.

¹Vid projektstart SDF Lärjedalen men sedan januari 2011 SDF Angered.

²Åldersgränsen för projektet har höjts till 64 år.

³Projektet har utökats till att gälla hela Göteborg.

⁴För samtliga delmål finns ett antal indikatorer uppsatta. För samtliga indikatorer se bilaga 1.

2 UTVÄRDERINGEN

Uppdraget gäller, enligt offertförfrågan, en lärande utvärdering⁵, där utvärderarna följer processen under de tre projektåren och kontinuerligt återkopplar resultatet till projektledning och andra berörda parter inom projektet. Uppdraget gäller också en resultatanalys i form av en slututvärdering.

Detta är en första delutvärdering som fokuserar på projektprocessen sedan uppstart samt de erfarenheter som projektpersonalen och deltagarna hittills gjort.

2.1 Datainsamling

Datainsamlingen ägde rum under februari och mars 2012. Projektledare, samordnare och två plattformspedagoger⁶ intervjuades och tre telefonintervjuer genomfördes med beteendevetare, tidigare projektägare och en före detta plattformspedagog. Datainsamlandet för deltagarna genomfördes genom en fokusgrupp och fyra personliga intervjuer med deltagare på Triss och en deltagare på Folkhögskolan i Angered. Totalt intervjuades 10 deltagare varav 6 män och 4 kvinnor. Samtliga deltagare förutom en hade gått minst tre månader på Triss vid intervjutillfället.

Utvärderaren genomförde också deltagande observation i verksamheten och har deltagit i möten med styrgruppen. Lägesrapporter, mötesprotokoll och projektstatistik har samlats in.

Delutvärderingen har nått ett mindre antal deltagare via fokusgrupperna och gör inte anspråk på att gälla samtliga deltagare i projektaktiviteterna.

2.2 Dataanalys

Fokusgrupper och intervjuer spelades in på band. Utvärderaren lyssnade därefter igenom intervjuerna och skrev ut dem i sammanfattad form. Svaren på telefonintervjun skrevs ned under intervjun. En tematisk analys genomfördes, där svar av samma karaktär sammanfattades under olika rubriker eller avsnitt. Citat har plockats ut för att illustrera de teman som framkommit genom analysen.

⁵ Även kallad följeforskning.

⁶ Är pedagoger som jobbar i plattformen där yrkesrollen är bredare än en vanlig pedagogs.

3 BESKRIVNING AV PROJEKTPROCESSEN

Detta kapitel bygger på lägesrapporter, protokoll och intervjuer med projektpersonal.

3.1 Projektet och dess organisation

Projektet har en styrgrupp som består av projektägaren, projektledaren och verksamhetschefer från samverkansparterna SanktLukas, Socialtjänsten Angered och Folkhögskolan i Angered. Samtliga styrgruppsdeltagare är utbytta från uppstarten på grund av byte av tjänster. Styrgruppen har Räddningsmissionen och Stena fastigheter som adjungerade.

I projektet finns 2,2 tjänster som projektledare och plattformspedagoger, två av styrgruppsdeltagarna jobbar vardera 10 procent i projektet med arbetsledning, hålla ihop styrgruppen, spridning och implementering av resultat, 70 procent som samordnare (medfinansieringstjänst) från Socialtjänsten i Angered och en beteendevetare från St Lukas. Vid uppstart av projektet var verksamhetschefen för Folkhögskolan i Angered projektledare på 10 procent. Detta visade sig vara svårt rent praktiskt och av kontinuerliga skäl att inte ha en projektledare som var mer involverad i projektverksamheten så efter ett beslut i styrgruppen tog en av plattformspedagogerna över projektledarskapet.

Projektet är geografiskt beläget i Lövgärdet. Initialt i projektet var det tänkt att projektet skulle vara geografiskt nära Folkhögskolan i Angered. Detta visade sig omöjligt att lösa då lokalerna var för små för att kunna bedriva verksamhet i.

Arbetet i plattformen handlar om att stärka självkänslan och hitta motivationen hos deltagarna genom motivationshöjande aktiviteter som både är individuellt utformade och i grupp. Plattformen har utvecklat ett mentorskap med handlingsplan för deltagarna utifrån behov. Projektet har också ett antal deltagare som varit tvungna att avbryta SFI- studierna då språkutvecklingen avstannat. Projektet såg ett behov av att utveckla SFI- online med SFI- material för deltagare med behov av språkinläring. Det möjliggör för deltagarna att läsa SFI hemifrån. Projektet arbetar också med att utveckla metoder för språkinläring.

I plattformen erbjuds samtalshjälp genom en beteendevetare från Sankt Lukas. Den initiala planeringen där deltagarna skulle ta sig till mottagningen på Sankt Lukas för samtalsstöd ändrades då det visade sig att det geografiska avståndet till mottagningen var för stort. Istället finns en beteendevetare med från Sankt Lukas i projektverksamheten och erbjuder samtalsstöd till deltagarna. Beteendevetaren slussar sedan vidare deltagare som har ytterligare behov till rätt instans. Projektpersonalen får handledning en gång i månaden på Sankt Lukas.

En samverkansmodell har byggts upp i projektet mellan folkhögskolor, Sankt Lukas och Socialtjänsten i Angered. Mentorerna samverkar i sin tur med olika instanser i stadsdelarna runt enskilda deltagare för att komma till rätta med den komplexa problembild som många av Triss deltagare har. I Angered har projektet ett nära samarbete med olika insatser i en Trappa upp⁷. Jobbhörnet⁸ rekryterar deltagare till Triss som behöver mer motivationsarbete och stöd för att kunna stå till arbetsmarknadens förfogande.

Samordnaren träffar enheterna för ekonomiskt bistånd i Angered en gång i veckan och informerar om projektet. Deltagare som kommer från Socialtjänsten i Angered har möjlighet att läsa upp sina gymnasiebetyg under ett år med bibehållet försörjningsstöd.

⁷Är SDF Angered's organisation för rehabilitering och insatser.

⁸En verksamhet där arbetslösa söker jobb och skriver CV och finns inom en Trappa upp.

Samverkan med Arbetsförmedlingen har inte kommit igång inom ramen för projektet mycket på grund av chefsbyte där förankringen av projektet gick förlorad. Diskussioner har förts med Arbetsförmedlingen om SMF⁹ men då Arbetsförmedlingen redan har upphandlade aktörer för åtgärden hittades ingen framkomlig väg. Projektet har påbörjat ett samarbete med Stena Fastigheter. Stena Fastigheter kommer att starta en samlingspunkt för alla föreningar i Lövgärdet där deltagare från Triss kommer att få möjlighet att praktisera. Ytterligare samarbeten som diskuteras med Stena Fastigheter är möjligheten att ordna fram bostäder med boendestöd åt Triss deltagare med det behovet.

Projektet har genomfört en resa till London inom ramen för projektet Bridge tillsammans med Socialförvaltningen i Angered för ett transnationellt utbyte. De besökte två samverkansparter men det visade sig att samverkansparternas inriktning skilde sig från Triss inriktning. Projektet har därför tillfrågat två nya projekt i London för ett utbyte dit också deltagare får möjlighet att följa med.

3.2 Statistik

Projektet har fram till och med december 2011 haft 95 unika deltagare varav 53 kvinnor (56 %) och 42 män (44 %). Under 2010 hade projektet 39¹⁰ deltagare inskrivna (27 kvinnor och 12 män) och under 2011 hade projektet 78¹¹ deltagare inskrivna (35 kvinnor och 43 män). 68 deltagare har slutat i projektet (39 kvinnor och 29 män). Den sista december 2011 hade projektet 27 deltagare inskrivna varav fyra hade gått vidare till studier på folkhögskola men var fortfarande inskrivna i projektet för fortsatt uppföljning och mentorskap.

Av de avslutade deltagarna har 28 procent gått vidare till utbildning, drygt en fjärdedel har gått vidare till praktik eller arbetsmarknadsåtgärder och tre procent har gått vidare till arbete. Totalt är det drygt hälften som gått vidare till studier, arbete eller praktik/arbetsmarknadsåtgärder. Knappt en fjärdedel har återremitterats till Socialtjänsten bland annat på grund av dålig motivation. 16 procent av deltagarna har avslutats för utredning av hälsa.

Andelen kvinnor som gått vidare till utredning av hälsa och avslutat projektet av andra orsaker är dubbel så hög som för män. Andelen män som återremitteras till Socialtjänsten är dubbelt så hög som andelen kvinnor. Fler män än kvinnor har gått vidare till arbete.

Tabell 1. Antal deltagare som gått vidare till andra insatser/verksamheter.

Gått vidare till	Antal	Procent	Kvinnor Antal	Män Antal	Kvinnor procent	Män procent
Utbildning	19	28	11	8	28	28
Praktik eller arbetsmarknadsåtgärder	12	18	7	5	18	17
Arbete	2	3		2	0	7
Utredning av hälsa	11	16	8	3	21	10
Andra orsaker ¹²	9	13	7	2	18	7
Återremitterades till socialtjänsten ¹³	15	22	6	9	15	31
Totalt	68	100	39	29	100	100

⁹Studiemotiverande folkhögskolekurser.

¹⁰Ej unika deltagare.

¹¹Ej unika deltagare.

¹²Bostadslöshet, föräldraledighet och flytt.

¹³Bla på grund av bristande motivation.

3.3 Projektpersonalens erfarenheter

Förväntningar

Projektledaren och pedagogerna i projektet hade inte initialt några förväntningar på projektet då de upplevde att det var svårt att föreställa sig vad arbetet som plattformspedagog skulle innebära. Samtliga intervjuade pedagoger menade att rollen som plattformspedagog mer handlar om att arbeta med sociala frågor än att vara en ”traditionell” pedagog. Samordnaren i projektet hade förväntat sig att rollen skulle innebära mer enskilda samtal med deltagare, istället innebär rollen mestadels administrativa uppgifter. Projektpersonalen menade att det var positivt att projektansökan gav möjlighet för projektgruppen att utveckla projektet utifrån deltagarnas behov. Arbetet i projektet handlade initialt om att hitta arbetssätt och strukturer utifrån deltagarnas behov och att få samverkan mellan de olika aktörerna i projektet att fungera.

Det har väl överträffat förväntningarna men det handlar ju om att vi i det operative teamet haft möjligheter att utveckla projektet, och att det varit en bra styrgrupp. Men sätter man sig och läser projektplanen så är det ju inte helt lätt att veta vad det var tänkt att vi skulle göra. Utan vi har ju på något sätt sagt att det inte får vara förvaring och vi utgår från vad individerna behöver som är här. Och sen har ju projektet fått förändrats och de förändringarna är ju godkända av EFS-rådet och av styrgruppen.

Rekrytering

De intervjuade menade att det initialt var svårt att rekrytera deltagare till projektet. Sedan ett år tillbaka har projektet haft tillräckligt med deltagare då åldersnivån på deltagarna höjts och den geografiska avgränsningen till SDF Gunnared, Lärjedalen och Backa togs bort till att gälla hela Göteborg. Projektet har genomfört informationskampanj i stadens dåvarande 21 stadsdelar. Samordnaren menade att effekten av informationsatsningen var liten och de deltagare som rekryterades från andra stadsdelar var deltagare som stadsdelen själva inte kunde hitta lämpliga insatser till på grund av en tung och komplex problematik.

Det genererade inte så många nya deltagare av att vara ute och informera. När vi fick deltagare från andra stadsdelar så hade de i allmänhet en mycket tyngre problematik. Då var ju Triss någonting som man tog till när de egna insatserna inte räckte.

Omorganisationen i Göteborgs stad, där stadsdelar slagits samman, har påverkat projektet i den meningen att det har gått långsammare med rekryteringen då det har varit svårt att få tag på handläggare. Det positiva med omorganisationen, menade samordnaren, var att stadsdelen Gunnared blivit mer aktivt i att rekrytera deltagare till projektet då de slogs samman med Lärjedalen till stadsdelen Angered.

Plattformen

De intervjuade menade att arbetet i plattformen har utvecklats under projektets genomförande. En förändring har varit att få in en mer individuell planering för deltagarna och mindre gruppundervisning. Anledningen till förändringen var att deltagarna som rekryterades till Triss var alltmer omotiverade och där behovet för deltagarna att ha en mentor och en handlingsplan ökade. De intervjuadesåg att deras huvudsakliga uppgift var att förbereda deltagare för studier eller arbete genom att riva deltagarnas hinder, jobba med allmänbildning och att vidga vyerna genom studiebesök. De upplevde att det är i mentorskapet de gör mest skillnad och att det är där det viktiga arbetet ligger. Genom mentorskapet och arbetet med att röja undan hinder har mentorerna stöttat deltagarna vid rättegångar, tagit kontakt med skuldrådgivning, hjälpt till vid problem med hemlöshet och hot om

vräkningar, våld i nära relationer och upptäckt personer med svårigheter att läsa och skriva. Samordnaren har också utnyttjat sitt yrkesnätverk och bjudit in personer som boendesekreterare, skuld- och budgetrådgivning för att underlätta för deltagarna.

De intervjuade menade att beslutet att ha en beteendevetare i verksamheten någon dag i veckan har varit mycket lyckat. En av de intervjuade nämnde att det nu var flera deltagare som nämnt att de funderade på att gå till en psykolog för att bland annat prata om sina sömnproblem. Beteendevetaren menade att det fanns ett behov av att prata om de hinder och problem som fanns i många av deltagarnas liv men att relationen bygger på förtroende och tillit. Vidare menade beteendevetaren att det var vanligare att ungdomar hade psykisk ohälsa och att äldre deltagare led av posttraumatiskt stressyndrom.

Väldigt betydelsefullt att beteendevetaren är här. Jag har sett hos flera deltagare att det i början funnits ett väldigt stort motstånd mot att gå till psykolog, man är inte tokig så det behöver man inte. Efter att ha sett henne och pratat med henne lite grand så blir det inte så dramatiskt att sätta sig med någon annan och prata om sådant som är jobbigt i livet.

Samverkan

Det framkom i intervjuerna med personalen att en del av deltagarna har kontakt med flera olika instanser på grund av sin komplexa problembild. Mentorerna blir då spindeln i nätet i deltagarnas liv. Mentorerna har jobbat med samverkansteamet på vårdcentralen som samordnaren menade var en bra ingång för många av deltagarna. De har också orienterat sig och presenterat sig för många aktörer för att få en helhetsbild av de insatser som finns tillgängliga. Där har samordnaren haft en viktig uppgift/roll utifrån sin tillhörighet inom Socialtjänsten. En viktig skillnad med Triss i jämförelse med andra insatser i SDF Angered, menade en av de intervjuade, är att Triss arbetar med gruppen och att deltagarna på Triss får en social gemenskap.

De intervjuade uppgav att de saknade en mer formell samverkan med aktörer som till exempel Arbetsförmedlingen. Samordnaren såg att det kunde finnas ett behov hos vissa deltagare att vara på Jobbhörnet deltid och på Triss på deltid men en deltagare måste vara inskriven på heltid på Jobbhörnet.

En av de intervjuade tyckte att svårigheterna med att vara spindeln i nätet var att det var svårt att få till möten och komma igång med olika insatser. En av de intervjuade menade att det hade underlättat kontakten om det funnits en eller några handläggare som arbetar med deltagarna för att underlätta samverkan så att det ska gå smidigare för deltagarna.

Jag tycker vi har enormt mycket samverkan. Att det är så mycket samverkan för deltagaren ändå. Det kan ju va att man fixar en tolk som är med och en advokat. Vi skapar ju samverkan kring den individens behov. Sen hur man ska göra för att det ska bli hållbart vet jag inte, men vi har ju å andra sidan de kontakterna till nästa gång.

Deltagarna

De intervjuade menade att behoven och graden av motivation hos deltagarna har varierat. Några ur projektgruppen menade att de deltagare som började i projektet vid uppstart var mer motiverade och på så sätt lättare att slussa vidare till andra insatser. Samordnaren menade att deltagarnas problem inte alltid framkommer när de besöker sin handläggare på Socialtjänsten utan kommer fram först när de har varit på Triss under en period.

Bilaga 1 Indikatorer

Och sen så är det ju väldigt krävande tycker jag med de deltagare vi har. Det är livsöden utöver det vanliga på något sätt, så det är väl det, tycker jag, som gör det roligt men också svårt att veta också om det man gör leder någon vart för dem så att säga.

Den främsta och viktigaste effekten för deltagarna i Triss, menade de intervjuade, är när deltagarna stärker sitt självförtroende och får kraft och motivation att ta sig vidare till studier, praktik eller jobb. Vikten av gruppen betonades av de intervjuade, där deltagarna får en samhörighet med andra deltagare, skapar nya nätverk och där många bryter en isolering och passivitet.

Det man blir glad av att se är när deltagarna får självförtroende. Självförtroende som människor därför att de platsar i en grupp och de kan sitta i soffan och prata med varandra och hitta någon att prata med. Ibland kan det vara så att man hittar vänner och man gör något efteråt. Det tycker jag är värt jättemycket.

Beteendevetaren hade sett effekter på flera av de deltagare hon haft samtalsstöd med. Främst handlade det om att deltagare vågade ta sig an sina problem och därmed fått kraften att gå vidare. Några deltagare hade också sagt att det har känts skönt att sätta ord på känslan de har inom sig och att de kände sig lugnare efter samtalet. Tre deltagare har gått vidare till andra samtalsformer varav några har blivit remitterade till ett kriscenter.

Samtliga intervjuade i personalgruppen menade att den goda sammanhållningen i arbetsgruppen gör att deltagarna mår bra och trivs i projektet. Personalen tror att deltagarnas framgångar beror på det bemötande de ger deltagarna, att bli sedda, lyssnade på och respekterade. Personalen utövar heller ingen myndighetsutövning och kan på så sätt ha en annan relation än handläggaren på Socialtjänsten. De betonade att de har byggt relationer med deltagarna och att deltagarna återvänder när de får problem och behöver hjälp.

Flera tycker att det är gott att komma hit och de vill gärna prata. Och det tycker jag är väldigt stort, det kanske är första gången, eller på länge, som de möter människor i den här positionen - oss liksom - som försöker och möta dem i det de är. Och det tycker jag märks.

Lärdomar

De intervjuade uppgav att de har gjort en hel del lärdomar i projektet där handledningen på Sankt Lukas har varit värdefull. En annan stor lärdom som nämndes var vikten av mentorskapet och att vara en ”spindel i nätet” för deltagarna. Insikten om vikten av mentorskapet har kommit då de fått en inblick i många av deltagarnas utsatta situation där de kämpar med många myndighetskontakter samtidigt som strukturerna blir ett sätt för många deltagare att ”gömma sig”.

Jag tycker vi har lärt oss mycket om vad vi kan förvänta oss, vad jag kan förvänta mig av mig själv, och vad det finns för möjligheter kring Socialtjänstens arbete, Sankt Lukas och vi i folkhögskolorna och det blir ju tydligare för oss, eller för mig, allt eftersom. Och vårt mentorskap t.ex. har jag känt blivit mer och mer viktigt. Det är ju en jättestor del av verksamheten.

Ytterligare lärdomar för de intervjuade var inblicken i deltagarnas komplexa problembild och vikten av att ta ett helhetsgrepp runt varje individ då det var vanligt att deltagare hade kontakt med flertalet instanser. Projektgruppen har sett hur deltagarna inte har kunskap om vilken hjälp de kan få. Oförmågan att lösa problemen gör att självförtroendet sjunker och deltagarna blir omotiverade att ta tag i sitt liv. De intervjuade ser vikten av att instanser anpassar sig och sin kommunikation till målgruppen och att det kan finnas en plats för deltagarna att vända sig till för att få hjälp med information om vart de ska vända sig för att få den hjälp de behöver.

Två av pedagogerna som var med från början har slutat i projektet. De betonade lärdomen av att vara en pedagog med ett utökat socialt arbete och där arbetet som plattformspedagog tog ett mer helhetsperspektiv runt individen. Samtliga pedagoger i projektet betonade den kunskap de fått av att samverka med Socialtjänsten om Socialtjänstens arbete.

Ytterligare lärdomar som nämndes av de intervjuade var:

- Beräkning av medfinansieringen där schablonen för deltagarna hade räknats för högt.
- Att antagandet om att rekryteringen skulle ske automatiskt utan informationsinsatser från projektet inte stämde utan krävde stora insatser initialt.
- Gruppens betydelse för deltagarna i motivationsarbetet.
- Betydelsen av att förankra projektet för att skapa kontinuitet även om personer i styrgruppen byts ut.
- Vikten av att ställa krav på deltagarna så att de går vidare till ett arbete och klarar arbetsmarknadens villkor för att ha och kunna behålla ett arbete.

Spridning av resultat och implementering

Spridning av resultat har skett genom en presentation om projektet för ESF:s partnerskap. De sprider resultatet i samverkansteamet¹⁴ och deltagit i ett utbildningsseminarium hos Diskrimineringsombudsmannen som syftade till att skapa ökade möjligheter till ett effektivt lokalt antidiskrimineringsarbete. Sedan februari 2012 arbetar verksamhetschefen för Folkhögskolan i Angered med en kommunikationsplan för att planera spridningen av resultatet.

Projekt- och styrgruppen såg tidigt i projektet ett behov av en ny skolform (även kallad plan B). Arbetet med att driva frågan om en ny skolform är också ett sätt att implementera och sprida resultatet från projektet. Den nya skolformen är tänkt att vara en samverkan mellan tre utbildningsformer; vuxenutbildningen, ungdomsgymnasiet och folkhögskolan. Skolformen ska fånga upp ungdomar (18-24 år) som inte har slutbetyg från gymnasieskolan och som inte klarar av att gå på Komvux. Verksamheten ska ha rätt att skriva ut betyg och omdömen som ska ge behörighet till fortsatta studier vid högskola/universitet. På så sätt ska deltagare få stöttning i att klara sin gymnasiekompetens men även hjälp med att undanröja eventuella individuella hinder.

Det finns ett intresse både från Vuxenutbildningsförvaltningen och SDF Angered för idén. Projektets samverkanspart Räddningsmissionen sökte pengar från Ungdomsstyrelsen för en projektjänst för utveckling av konceptet men fick avslag på ansökan. Folkhögskolorna i Göteborg såg inte att uppdraget låg inom ramen för deras verksamhet men projektägaren Ljungskile Folkhögskola kommer att driva frågan vidare.

Jämställdhet och tillgänglighet

Då personalgruppen bytt personal har de fått in en manlig pedagog i personalgruppen. De har jobbat temamässigt med genus med deltagarna. En av de intervjuade menade att det viktigaste var att jobba med de strukturer som deltagarna har med sig och att de kan bli bättre på att arbeta mer genusmedvetet. De jobbar mycket mer demokratifrågor genom att ha demokratitid med deltagarna där deltagarna får vara med och påverka innehållet i projektet.

Lokalen är handikappanpassad men uppgav att de behöver utveckla hemsidan ytterligare för att få den ännu mer tillgänglig. Personalen uppgav att de har upptäckt skriv och lässvårigheter bland några deltagare och där kontakter har tagits för fortsatt utredning. Mycket arbete läggs ned för att

¹⁴Samverkan mellan vårdcentralen, Arbetsförmedlingen, Socialtjänsten och Försäkringskassan i Angered.

tillgängliggöra verksamheten för deltagare som har någon form av psykisk ohälsa eller psykisk funktionsnedsättning där samarbetet med St Lukas är en viktig del.

Framgångsfaktorer och utmaningar/hinder

De intervjuade fick uppge projektets framgångsfaktorer och utmaningar/hinder. Framgångsfaktorer är här de faktorer som gynnat projektets genomförande eller varit en förutsättning för projektresultatet. Utmaningar/hinder är faktorer som hindrat eller försvårat projektprocessen att nå ett visst resultat.

Framgångsfaktorer:

- En välfungerande, sammanhållen och flexibel personalgrupp som vågar prova nya roller.
- Möjlighet att utveckla verksamheten efter deltagarnas behov.
- Styr- och projektgruppen är lösningsfokuserad.
- Handledning för personal.
- Skapar tillit för deltagarna till personalgruppen och samhället.
- Samverkan med Socialtjänsten och andra folkhögskolor.
- Samverkan med Sankt Lukas med möjlighet till samtalsstöd i verksamheten.

Utmaningar/hinder:

- Se möjligheterna och att ha tilltron till möjligheterna.
- Problem initialt med att hitta lämpliga lokaler.
- Samverkan med Arbetsförmedlingen angående SMF (Studiemotiverande folkhögskolekurser) och praktikplatser.
- Att få deltagarna vidare till andra instanser.
- Olika många deltagare olika dagar försvårar grupprocessen.

4 DELTAGARE

Nedan redovisas resultatet från intervjuer med fyra kvinnor och sex män.

4.1 Uppfattning om Triss

Samtliga intervjuade deltagare var mycket nöjda med sitt deltagande i Triss och menade att Triss var ett sätt för dem att komma vidare när de upplevde att de ”satt fast”. Triss beskrevs som ett ställe dit de kunde komma för att få prova på studier eller läsa in enstaka ämnen antingen i grupp eller att få hjälp vid självstudier. Andra uppgav att de var på Triss för att bryta en isolering och få struktur på vardagen för att komma igång. Deltagarna betonade vikten av att få möjligheten att bryta en negativ trend i sitt liv eller få möjlighet att undanröja hinder och få tillbaka motivationen för att orka gå vidare.

För mig är det för att jag har lite så här psykiska problem. Så för mig är det här ett ställe för att ha struktur på vardagen. För jag har lätt annars att isolera mig själv, så jag inte sitter hemma bara, dagarna i ända.

Jag tycker det är en jättebra plats att komma igång på. Jag har varit oaktiv rätt länge. Så jag trivs jättebra.

Det är någonting att göra på dagarna och inte behöva vara hemma. Här kan man få hjälp med diverse saker och så där.

4.2 Innan Triss

Några deltagare hade varit i andra insatser innan de kom till Triss. En hade deltagit i ett ungdomsprojekt men tyckte inte om att gå i ett ungdomsprojekt eftersom det kändes som att vara tillbaka i skolan där alla var i samma ålder med samma problematik. Den intervjuade tyckte att Triss var bättre då projektet är mer individuellt utformat med blandade åldrar, olika problematik och olika mål för deltagarna. Ytterligare en positiv aspekt med Triss till skillnad från ungdomsprojektet var att Triss fokuserade mer på motivation och ”komma igång aktiviteter”.

Här så är vi från olika stadier i livet, olika länder, olika kulturer. Jag tycker det är en bra träning inför arbetslivet också på det sättet. För alla är inte likadana på varje arbetsplats, och vi tänker ju inte likadant, tycker inte likadant heller. Så här lär man sig att acceptera att alla inte är likadana. Alla har olika åsikter. Att man på det sättet lär sig att jobba med alla.

En deltagare hade varit på Jobbhörnet men upplevde att hon fick mer hjälp på Triss och att det inte upplevdes lika ”tvingande” att gå till Triss. Ytterligare en intervjuad upplevde att man fick mer hjälp med att söka jobb på Triss än på Arbetsförmedlingen. En deltagare trivdes inte på sin praktikplats och hörde genom en kompis om Triss.

Det var genom en kompis som går här nu. Jag och han var på samma praktikplats slash slavarbete. Så sa han ”fan, jag orkar inte va här mer, men det finns ett ställe som heter Triss där man kan komma vidare och så”. Så jag sa ”amen fixa in mig också då!” och han sa ”ja, men snacka bara med din handläggare”, så sa jag det till socialsekreteraren, ”ja, en arbetskamrat nämnde Triss – vad är det?” – ”ah, ”han sa, det är för dig att gå vidare och så, blablabla”. En månad senare hamnade jag här.

4.3 Personalen och deltagargruppen

Majoriteten av de intervjuade deltagarna betonade och uppskattade den hjälp och stöd de fått från personalen i att reda ut sina tankar om studier eller arbete. En av de intervjuade menade att hon inte hade hört talas om folkhögskolor innan hon kom till Triss.

Samtliga deltagare var mycket nöjda med personalen i projektet och uppgav att de fick mycket hjälp och stöd. Majoriteten av de intervjuade deltagarna uppskattade mentorssamtalen där de uppskattade det individuella stöd som mentorn gav. Några av de intervjuade uppgav att de fått mycket stöd av mentorn som hjälpt till att få bort personliga hinder för att kunna gå vidare med livet. Några tyckte inte att mentorssamtalen var så givande. En av de intervjuade nämnde fördelen med att ha en handlingsplan för att tydliggöra målen och riktningen. En deltagare uppskattade möjligheten att få fortsätta att vara inskriven i projektet och få ha kvar stödet från personalen även om deltagaren gått vidare till studier. Ett exempel på ett hinder som löstes var när deltagaren bytte handläggare på Socialtjänsten och fick ett brev hem i brevlådan att hon inte längre fick studera med försörjningsstöd vilket hon var berättigad till.

De stödjer jättemycket. Jag fick ett brev från Socialen om att jag var tvungen att söka CSN. Jag ringde Triss direkt och de hjälpte mig direkt. Det löste sig på en halvtimme. Jag blir så orolig när det kommer ett litet problem och jag tänker hela tiden: - ”Jag måste lösa det, jag måste lösa det.” Jag gillar inte problem.

Det ger mig feedback kan man väl säga och, ja... kraft och att inte falla tillbaka.

Lärarna, att de förstår en. De är underbara personer. De har tålmod med en. De förstår sånt, att det inte går att ändras på en dag, direkt. De är snälla.

De intervjuade trivdes bra i gruppen men någon tyckte att vissa deltagare var lite oroliga och stökiga. Några av de intervjuade betonade vikten av de sociala kontakterna och gruppen där några fått nya vänner genom projektet.

Man lär känna nytt folk som man inte vanligtvis umgås med. Som man inte egentligen träffar någon annanstans. Så det, det tycker jag är bra på det här stället

Några tyckte att det var för få deltagare i projektet vissa dagar och upplevde då att de inte fick samme energi från gruppen och blev mindre motiverade.

För att vara ärlig: när det inte är så mycket folk här, då känner man liksom ”fan man är ju här själv och...”. Det känns som att ju mer folk, desto mer motiverad. Man får energi från klasskamraterna eller vad man ska kalla det.

4.4 Aktiviteter

Aktiviteterna på Triss var individuellt upplagda, det var allt från självstudier i ett visst ämne, körkortsteori, läsa böcker, söka jobb, SFI-studier, skriva CV och gruppaktiviteter. Några tyckte att det var lite ”slappt” vissa dagar men annars uppskattades den individuella planeringen.

Vi kom dit, vi dricker kaffe, vi pratar på morgonsamlingen om vad vi ska göra. Och sen, vi gör själva. Jag läste bok. Dom andra dom har SFI, så de fick studera.

Några uppskattade studiebesöken medan andra inte tyckte att de gav så mycket. Det som uppskattades med studiebesöken var att få komma ut och besöka olika ställen i Göteborg. Några uppgav att de inte

kände sig motiverade att gå på studiebesök och sjukskrev sig därför. De efterfrågade mer besök från Polisen, Arbetsförmedlingen och Boplats.

Ytterligare en aspekt som kom fram var att det kan bli ensamt att bedriva självstudier vilket en deltagare hade påpekat och fått mer hjälp och stöd från personalen.

4.5 Effekter

De intervjuade deltagarna betonade vikten av en verksamhet dit de kunde gå för att få motivation att komma vidare i sina liv men också att få information om vilka möjligheter som var aktuella för dem. Majoriteten av de intervjuade uppgav att de blivit mer motiverade att gå vidare i sina liv när de går på Triss och att deras livskvalité hade höjts. En deltagare nämnde att om Triss inte funnits hade hon inte tagit tag i sin situation och inte fått viljan att gå vidare.

Jag har fått mer struktur i livet, eller vardagen, att jag har tagit tag i livet nu. Förut satt jag hemma. Jag flyttade till egen lägenhet, ... liksom tagit hand om mig själv och började träna för lite av en månad sen. Jag har tagit tag i livet helt enkelt.

Några nämnde att en viktig effekt av att gå på Triss var att de hade fått en normal dygnsrytm vilket hade hjälpt för att gå vidare med sin situation. Det var främst de som bedrev självstudier, läste svenska som andra språk eller gått vidare till folkhögskolestudier som upplevde att de fått höjd utbildningsnivå och ökad kunskap om samhället.

4.6 Närmat sig arbetsmarknaden

Samtliga intervjuade uppgav att de tyckte att de hade närmat sig arbetsmarknaden när de gick på Triss på grund av det stöd som de fått från personalen. Flera av de intervjuade hade framtidsplaner och kände att de var på väg någonstans.

Jag väntar på morgonen på att få gå till skolan, för länge jag var hemma bara, sökte jobb, praktisera i sex månader. Jag vill gärna gå ut i samhället, jag vill! Det är så, jag kände inte att jag var tvungen att gå till Triss. Därför jag kom dit tidigt varje dag och jag gjorde ett bra jobb på Triss.

En av de intervjuade har fått ett jobb efter det att han hade fått hjälp av personalen att undanröja ett personligt hinder. En annan intervjuad deltagare uppgav att denne nu sökte mer jobb än innan han gick på Triss och flera deltagare betonade vikten av att få öva på det svenska språket och utveckla det. En deltagare betonade vikten av att få läsa in gymnasiebetygen med bibehållet försörjningsstöd för att få tid att fundera på framtida yrkesval.

Det är också bra att jag fick stöd från Socialen annars jag känner "åh jag lånar pengar, ska jag klara mitt mål?" eller så. Jag är jättenöjd att jag får studera och så. Ha tid att tänka "ska jag fortsätta studera, eller söka jobb, eller vilket yrke jag ska". Så jag har tid att tänka och så.

4.7 Sammanfattning av Triss och förslag på förbättringar

Positiva aspekter som nämndes med Triss var som ovan nämnts stödet från personalen för att få hjälp att komma vidare och undanröja hinder, få struktur och bryta en isolering, få en social gemenskap, kunna söka jobb, lära sig svenska men även att använda internet och att få kopiera gratis nämndes.

Mindre positiva aspekter med Triss som nämndes var att alla deltagare inte tar sitt deltagande i Triss seriöst då vissa inte kommer i tid, är omotiverade och stör andra deltagare. Andra mindre positiva aspekter var att det ibland var få deltagare närvarande, långtråkigt att sitta själv med studier, det geografiska avståndet till Lövgärdet, dåliga datorer och att internet inte alltid fungerar.

Förslag på förbättringar

Några deltagare vill få möjlighet att äta lunch på Lövgårdesskolan igen. Andra förslag på förbättringar var bättre datorer och att inte behöva betala för kaffet.

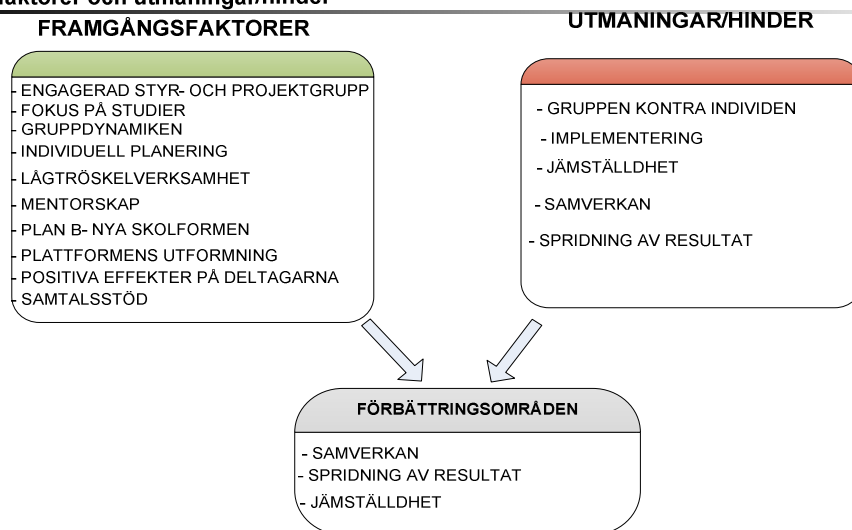
5 SAMMANFATTNING, DISKUSSION OCH FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN

Nedan presenteras utvärderingens resultat. I kapitel 5.1 presenteras en sammanfattning av delutvärderingens resultat i form av framgångsfaktorer och utmaningar/hinder. I kapitel 5.2 diskuteras utmaningar/hinder i projektet som resulterar i förslag på diskussions- och förbättringsområden. En reflektion över projektets resultat i förhållande till projektens mål görs i kapitel 5.3.

5.1 Framgångsfaktorer och utmaningar/hinder

Bilden nedan visar på de framgångsfaktorer och utmaningar eller hinder som utvärderingen pekar på och som påverkat projektresultaten så här långt. Framgångsfaktorer ses här som något som gynnat projektets genomförande medan en utmaning eller ett hinder är något som hindrat eller försvårat processen. Dessa faktorer diskuteras närmare i kapitlen nedan.

Framgångsfaktorer och utmaningar/hinder

Page 1

Delutvärderingen visar att projektet har en bra struktur där plattformen med de olika delarna fångar upp deltagarnas behov och där de olika delarna samverkar bra. Det har också varit viktigt att från uppstart av projektet ha med samordnaren från Socialtjänsten för att kunna samverka runt deltagarna. Projektgruppen har också anpassat och utvecklat innehållet i plattformen utifrån deltagarnas behov. Projektet har också vidareutvecklat SFI för deltagare som avbrutit sina SFI-studier på grund av svag språkutveckling vilket uppskattades av de intervjuade deltagarna.

Statistiken, intervjuerna med deltagarna och projektpersonalen visar att Triss är en sk ”lågtröskelverksamhet” med inriktning på studier. Deltagarna beskriver Triss som en verksamhet där de får möjlighet att bryta en isolering, få struktur på vardagen, få motivation att gå vidare och få hjälp med att gå vidare genom stöttning från personalen. Statistiken visar att det är vanligast att deltagare går vidare till studier efter Triss (28 %) vilket visar att projektet har utbildningsfokus. Projektpersonalen uppgav att deras största lärdomar gällde målgruppen och den komplexa problembild vissa av deltagarna har och behovet av en samlande kraft runt deltagarna.

Intervjuerna med deltagarna visade att de uppskattade kombinationen av individuell planering med gruppaktiviteter. Gruppen nämndes som viktig för att få kraft och motivation att gå vidare liksom att

utöka kontaktnät och bryta sin isolering. Samtliga intervjuade uppgav att de uppfattade att de kommit närmare arbetsmarknaden genom att delta i Triss. Det mindre positiva som framkom var att självstudier kunde bli lite ensamt och när projektet hade få deltagare försvann gruppdynamiken och motivationen blev lägre.

Mentorskapet är viktigt för att stötta deltagare och då främst deltagare med en komplex problembild med behov av en samordnande funktion med olika instanser. Genom mentorskapet och den samordnande rollen runt deltagaren såg projektpersonalen hur deltagarnas hinder kunde lösas och deltagarna fick kraft och motivation att gå vidare. Att ha samtalsstöd tillgängligt i projektverksamheten är ovanligt och har visat sig ha goda effekter för några av deltagarna. Effekterna av samtalsstödet har främst varit att få insikt om vilken hjälp ett samtalsstöd kan vara och möjligheten att få sätta ord på sina problem.

Statistiken visar också att målgruppen för projektet står långt från arbetsmarknaden då drygt hälften av de avslutade deltagarna har gått vidare till studier, praktik/arbetsmarknadsåtgärder och arbete (2st). Resterande del remitteras tillbaka till Socialtjänsten, utreder hälsan eller har avslutat på grund av flytt, föräldraledighet eller bostadslöshet. Statistiken visar också att det är vanligare att kvinnor avslutat projektet för att utreda hälsan eller av övriga orsaker som föräldraledighet, flytt eller bostadslöshet. Det är vanligare bland män än kvinnor att de återremitteras till Socialtjänsten bland annat på grund av bristande motivation men fler män än kvinnor har gått vidare till arbete.

Lärdomen om deltagarnas komplexa problembild och vikten av att ta ett helhetsperspektiv på deltagaren kom tidigt i projektet. Utifrån den lärdomen och kunskapen om att många ungdomar inte klarar av att få godkända betyg från gymnasiet såg både projekt- och styrgruppen tidigt ett behov för en alternativ skolform, en fråga som de drevit under en längre tid i projektet. Denna skolform ses som en möjlighet att fånga upp ungdomar som faller ur skolsystemet och som inte sällan har en komplex problembild och behöver hjälp och stöd i att samordna kontakter mellan olika instanser.

5.2 Diskussionsområden

Utvärderingens resultat pekar på tre förbättrings- och diskussionsområden som bör behandlas inom projektet. Dessa tre områden är: samverkan, spridning av resultat och jämställdhet. Utvärderingen ger förslag på förbättringsområden. Förbättringsområdena ska främst ses som ett diskussionsunderlag för utveckling av projektet.

Samverkan

Samverkan i projektet sker på styrgruppsnivå där chefer från de samverkande parterna i projektet sitter och i projektgruppen där personal från de samverkande aktörerna jobbar. Projektgruppen har gjort erfarenheter och lärdomar om vikten av stöd och helhetssyn på individen och gruppens betydelse för att komma vidare. Dessa lärdomar finns i projektet och behöver spridas bredare in i de samverkande organisationerna så att fler får ta del av de lärdomar och erfarenheter som projektet har tagit del av.

Forskning (Brulin och Svensson 2011) visar att lärande måste organiseras och stödjas för att det ska bli utvecklings- och handlingsinriktat. Forskningen visar också på vikten av att ett individuellt lärande kopplas samman med en verksamhetsutveckling. I dagsläget förändrar projektet på individnivå men har inte i samma utsträckning kunnat föra över lärdomar till en strukturell nivå. En viktig aspekt för lärande och strukturell påverkan är att de samverkande parterna ges möjlighet till reflektion och utbyte av kunskaper både på handläggar-, pedagog- och chefsnivå.

Genom att försöka att starta upp en alternativ skolform fångas många av projektets erfarenheter upp. Delutvärderingens resultat pekar även på vikten av att diskutera vilka insatser som inte täcks upp i en

Trappa upp som Triss erbjuder. Utifrån delutvärderingens resultat är det främst en samordnare/mentor som samordnar deltagares olika insatser för att de inte ska hamna mellan olika insatser, gruppaktiviteter och språkinläring.

Förslag på förbättringar:

- Diskutera hur projektet kan sprida sina erfarenheter och lärdomar bredare till handläggare och pedagoger hos de samverkande aktörerna.
- Diskutera möjligheten att ha workshops med samverkande aktörer för att diskutera målgruppens behov och lösningar.
- Diskutera om projektets lärdomar behöver implementeras i stadsdelen och hur det ska gå till.
- Diskutera om det finns delar i projektet som inte täcks upp i en Trappa upp och finns det då en möjlighet att implementera dessa resultat.

Spridning av resultat

Projektet har spridit resultatet främst genom att försöka att driva frågan om en ny skolform men även i några andra sammanhang. Projektet behöver ta ett strategiskt grepp när det gäller spridning av resultat för att föra ut lärdomar och erfarenheter av projektet.

Den nya skolformen är en viktig fråga att driva och delutvärderingen ser vikten av att fortsätta att driva frågan om möjlighet finns. Statistik från projektet visar på vikten av att ha en arbetsmarknadsåtgärd som inriktar sig på deltagarnas fortsatta studier och fångar upp ungdomar som inte klarat av att få sin gymnasiebehörighet.

Förslag på förbättringar:

- Upprätta en kommunikationsplan.
- Fortsätta driva frågan om en alternativ skolform.
- Diskutera vilka aktörer som bör få ta del av Triss resultat förutom samverkansaktörerna.

Jämställdhet

Införandet av begreppet jämställdhetsintegrering går ut på att ett jämställdhetsperspektiv ska *införlivas på alla nivåer i verksamheten och att allt beslutsfattande ska göras ur ett jämställdhetsperspektiv*. I *Vägledning till jämställdhetsintegrering* vägleder Socialfonden hur arbetet med jämställdhetsintegrering kan bedrivas. Konkret menar Socialfonden att anläggandet av ett jämställdhetsperspektiv innebär att (i) verksamheterna ska förhålla sig till uppsatta jämställdhetsmål, (ii) värderingar och attityder om män och kvinnor ska problematiseras och (iii) män och kvinnor ska synliggöras (till exempel genom att statistik redovisas könsuppdelad).

Triss har i förprojektering och i skrivandet av projektansökan jobbat i linje med Socialfondens vägledning. Triss har inga uppsatta jämställdhetsmål men enligt projektansökan ska indikatorer för jämställdhetsarbetet ha diskuterats och prövats (Projektansökan s 9) vilket inte har gjorts. Det är också viktigt att projekt- och styrgruppen problematiserar attityder om män och kvinnor främst utifrån vem som går vidare till vad och hur stödet från projektgruppen riktas utifrån ett könsperspektiv. Även vikten av att redovisa resultatet utifrån ett jämställdhetsperspektiv till de aktörer som projektet vill påverka.

Delutvärderingens resultat visar också att män oftare remitteras tillbaka till Socialtjänsten och går till arbete och kvinnor går oftare vidare till utredning av hälsa och avslutar projektet av övriga orsaker. Viktigt att projekt- och styrgruppen diskuterar resultatet av det men även diskuterar och reflekterar över resultatet tillsammans med samverkansparterna.

Förslag på förbättringar:

- Styrgruppen bör utarbeta jämställdhetsmål för projektet.
- Projekt- och styrgruppen bör diskutera värderingar och attityder om män och kvinnor utifrån projektstatistiken.
- Spridning av resultat och lärdomar bör innehålla statistik utifrån kön.

5.3 Reflektioner om projektets mål

Då detta är en lärande utvärdering där utvärderaren följer projektprocessen, är det för tidigt att bedöma om projektet kommer att uppnå de uppsatta målen. Delutvärderingen reflekterar över målen utifrån projektresultatet.

Delmål för deltagare

- 100 % av deltagarna har fått höjd utbildningsnivå och ökad kunskap om samhället
- 100 % av deltagarna har närmat sig arbetsmarknaden
- 100 % av deltagarna har fått ökad livskvalité och delaktighet i samhället.

Av de intervjuer som genomfördes med deltagarna upplevde samtliga att de har närmat sig arbetsmarknaden, fått ökad livskvalité och delaktighet i samhället. Det var dock främst de som bedrev självstudier, läste svenska som andra språk eller gått vidare till folkhögskolestudier som upplevde att de fått höjd utbildningsnivå och ökad kunskap om samhället. För några av de intervjuade deltagarna var det viktigaste med Triss att bryta en isolering, få strukturer på vardagen och få motivation att komma igång. Detta tillsammans med statistiken för projektet som visar att knappt hälften av deltagarna som avslutat projektet inte har gått vidare till studier, praktik/arbetsmarknadsåtgärder eller arbete visar att projektet fått en målgrupp som står längre från arbetsmarknaden med en mer komplex problembild än vad som från början var tänkt. Det är till exempel svårt att avgöra om de deltagare som återremitterats till Socialtjänsten på grund av bristande motivation har kommit närmare arbetsmarknaden. Med tanke på dessa faktorer är det för högt ställda mål att samtliga deltagare ska uppnå samtliga tre delmål.

Delmål för samverkanspartners

- Utvecklade och hållbara metoder som stärker individen och underlättar dennes väg mot egen försörjning.

För att uppnå detta delmål finns en del kvar att göra såsom att upprätta en kommunikationsplan, ta fram indikatorer för jämställdhet och prova dem (se ovan under kapitel 5.3) och implementering av nya metoder och resultat i samverkande organisationer. Gällande implementering av resultat är arbetet med att driva frågan om en ny skolform en viktig del. Resultatet av delutvärderingen visar dock att inte alla deltagare i Triss är mogna för att eller har möjlighet att gå vidare till studier. Delutvärderingen visar också på vikten av en samordnande insats runt deltagaren för att undanröja hinder och möjliggöra för deltagaren att gå vidare. De erfarenheter projektet gjort angående denna målgrupp är viktigt att implementera inom Socialtjänsten i Angered och delge för politikerna i stadsdelen.

Delmål för mottagare av projektresultat, andra än samverkanspartners

- Det finns en kännedom om Trissmodellen och en vilja att pröva utvecklade metoder i andra miljöer.

Viss spridning av resultat har gjorts till externa aktörer men detta arbete behöver utökas och planeras strategiskt för att målet ska uppnås.

REFERENSER

Brulin och Svensson (2011) *Att äga, styra och utvärdera stora projekt*, Studentlitteratur: Lund

Dnr 2007-00467; *Vägledning till jämställdhetsintegrering – en utgångspunkt* – Europeiska Socialfonden

Projektdokumentation

Lägesrapporter

Minnesanteckningar styrgruppsmöten

Projektansökan

Offertförfrågan -

INDIKATORER

Delmål för individer:

100 % av deltagarna har fått höjd utbildningsnivå och ökad kunskap om samhället

Indikatorer:

- Antal kvinnor och män som gjort en handlingsplan för sin tid i projektet
- Antal kvinnor och män som gjort en handlingsplan för sin fortsatta framtid
- Antal kvinnor och män som går vidare från Plattformen till studier på folkhögskola
- Antal kvinnor och män som går vidare till andra studier
- Antal kvinnor och män som uppnår grundskole- och gymnasiekompetens
- Antal kvinnor och män som uppnått en höjd utbildningsnivå under tiden i projektet
- Antal kvinnor och män som upplever att de fått en ökad insikt om hur samhället fungerar
- Antal kvinnor och män som upplever att de fått en ökad medvetenhet om jämställdhet, genus och könsroller

100 % av deltagarna har närmat sig arbetsmarknaden

Indikatorer:

- Antal kvinnor och män som går vidare från Plattformen till arbete, praktik eller arbetsträning
- Antal kvinnor och män som går vidare till arbete efter projekttiden
- Antal kvinnor och män som upplever att deras möjligheter att få arbete har ökat
- Antal kvinnor och män som skapat ett informativt CV, ett säljande personligt brev och tränat agerande vid anställningsintervju

100 % av deltagarna har fått ökad livskvalitet och delaktighet i samhället

Indikatorer:

- Antal kvinnor och män som gjort inledande självvärdering
- Antal kvinnor och män som gjort avstämning med självvärdering
- Antal kvinnor och män som upplever ökad livskvalitet och känner ökad framtidstro
- Antal kvinnor och män med behov som deltagit i individuell psykoterapi
- Antal kvinnor och män som deltagit i hälsofrämjande aktiviteter för ökad fysisk hälsa
- Antal kvinnor och män som deltagit i hälsofrämjande aktiviteter för ökad mental hälsa
- Antal kvinnor och män som deltagit i samtalsgrupper för personlig utveckling

Delmål för samverkanspartners:

Utvecklade och hållbara metoder som stärker individen och underlättar dennes väg mot egen försörjning

Indikatorer:

Bilaga 1 Indikatorer

Organisation för samverkan upprättad

Kommunikationsplan upprättad

Hemsida och kommunikationsplattform för projektet finns tillgänglig

En samsyn råder kring helhetsperspektiv och arbetsmetoder

Indikatorer för jämställdhet har diskuterats och prövats

Samverkansmöten för utveckling av metoder

Utvecklade metoder har dokumenterats

Plan upprättad för implementering av nya metoder och resultat i samverkande organisationer

Delmål för mottagare av projektresultat, andra än samverkanspartners:

Det finns en kännedom om Trissmodellen och en vilja att pröva utvecklade metoder i andra miljöer

Indikatorer:

Plan upprättad för spridning av kunskap och metoder

Antal artiklar eller inlägg i media om projektet

Antal studiebesök från externa organisationer

Antal informationstillfällen genom presentationer/seminarier/mässor där Trissmodellen och utvecklade metoder har presenterats